

" Waterkwaliteit en visbestand in de rivier de Wimp anno 2023 "

1. Inleiding

De Wimp is een rivier in de provincie Antwerpen.

Het is een zijrivier van de Grote Nete in het stroomgebied van de Schelde. Hij ontspringt in Stelen in Geel, loopt door Westerlo, vormt verder de grens tussen Heist-op-den-Berg en Herentals en Herenthout en stroomt bij Herlaar-Herenthout in de Grote Nete.

2. Waterkwaliteit

a) Huidige toestand

De Wimp is een Vlaams oppervlaktewaterlichaam.

De fysisch-chemische kwaliteit van oppervlaktewater wordt volgens de Europese Kaderrichtlijn Water ingedeeld in 5 klassen: slecht, ontoereikend, matig, goed en zeer goed. Ook voor de biologische waterkwaliteit gelden deze klassen.

Het meest recente jaar waarvoor alle meetgegevens volledig afgewerkt en beschikbaar zijn, is 2022 voor de fysisch-chemische resultaten en 2021 voor de biologische. Ter vergelijking werden de gegevens van 2015 gebruikt.

De fysisch-chemische kwaliteit (als samenvatting van 5 gidsparameters: totaal stikstof, totaal fosfor, geleidbaarheid, zuurstof en pH) was voor de Wimp in 2015 "matig" en evolueerde in 2022 naar "ontoereikend". Het gaat hier om een eerder beperkte verlaging van het zuurstofgehalte door natuurlijke fluctuaties waardoor die net onder de klassengrens terechtkwam.

De totale biologische waterkwaliteit van dit waterlichaam was in 2015 "ontoereikend", en dat was in 2021 nog steeds het geval.

b) Toekomstperspectieven

b1) De relatief goede fysicochemische waterkwaliteit van dit waterlichaam staat in contrast met de ontoereikende kwaliteit van de biologische kwaliteitsparameters vis en fyto-benthos. Daarom wordt in de komende jaren vooral ingezet op structuurherstel van de waterloop in functie van de verbetering van habitat voor fauna en flora. Met name de oplossing van 4 resterende vismigratieknelpunten zou voor een sterke verbetering van het visbestand moeten zorgen. Verder zijn er nog een aantal rioleringsprojecten gepland.

b2) De Wimp is in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 aangeduid met de prioritering klasse 2: speerpuntgebied. Dit betekent dat de goede ecologische toestand verwacht wordt in 2027, mits uitvoering van de acties opgenomen in het stroomgebiedbeheerplan. Een overzicht van alle acties is terug te vinden op

<https://sgbp.integraalwaterbeleid.be/bekkens/netebekken/visie-en-acties/gebiedsgerichte-uitdagingen/speerpuntgebieden/wimp/actieprogramma>.

3. Afvissingen

a) Afvissing in 2015

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) bemonsterde de Wimp in 2015.

Er werden 4 vissoorten gevangen, namelijk blauwbandgrondel, gibel, riviergrondel en tiendoornige stekelbaars (zie Tabel).

Er werden vooral veel riviergrondels gevangen.

b) Afvissing in 2016

Het INBO beviste de Wimp eveneens in 2016.

Tabel 67 geeft de situering weer van de staalnameplaatsen in het Maasbekken en het Netebekken 2016.

De Wimp heeft het nummer 6 gelegen in Heist-op-den-Berg.

Tabel 70 geeft een overzicht weer van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten op de verschillende locaties behorende tot het Maasbekken en het Netebekken.

Tabel 71 geeft de effectieve vangst weer per soort en per staalname in 2016 uitgedrukt in CPUE (in G/100m en N/100m met G=gewicht in g en N=aantal).

Tabel 72 geeft een overzicht weer van de EQR en hun appreciatie.

Op de Wimp (VL05_131) werden slechts 4 vissoorten gevangen: blauwbandgrondel, paling, riviergrondel en tiendoornige stekelbaars.

De EQR scoort 0,33 en dat geeft een 'ontoereikende kwaliteit'.

c) Afvissing in 2022

In 2022 werden bij een afvissing 5 verschillende vissoorten gevangen, namelijk gibel, paling, riviergrondel, blauwbandgrondel en karper.

In Heist-op-den-Berg werden gibel, paling en riviergrondel gevangen.

In Herenthout, 200m SA 6 werden blauwbandgrondel, karper, paling en riviergrondel gevangen.

In Herenthout, thv Kasteel Herlaar werden gibel, paling en riviergrondel gevangen.

(zie Tabel).

VERBEIREN Marc

Wolvertem, oktober 2023

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger mevrouw Gwenny DE VROE in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Zuhail DEMIR :
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2023-2024 , vraag nr. 1066 van 21 september 2023 } .

a) TABEL Afvissing in 2015

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
WIMP	177481/201835	Herinrichting Grote Nete	Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2015	blauwbandgrondel	6.00	4.40
WIMP	177481/201835	Herinrichting Grote Nete	Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2015	giebel	2.00	88.80
WIMP	177481/201835	Herinrichting Grote Nete	Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2015	riviergrondel	165.00	898.00
WIMP	177481/201835	Herinrichting Grote Nete	Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2015	tiendoornige stekelbaars	2.00	1.70

b) TABELLEN Afvissing in 2016

Tabel 67 Situering van de staalnameplaatsen in het Maasbekken en het Netebekken 2016.

Nummer	Bekken	Lambert-X	Lambert-Y	Waterloop	Gemeente	Omschrijving
92130275	Maasbekken	236203	207409	ABEEK	Bocholt	Beek-Bree
93167150		226489	219959	PRINSENLOOP	Hamont-Achel	Kork
93530117		226096	201188	DOMMEL	Peer	Lindelsebaan exit Wauberg
93530260		224636	211396	DOMMEL	Overpelt	stroomopwaarts de brug
93530475		223954	218080	DOMMEL	Neerpelt	Hageven, Stenenbrug, begin van wandelpad
53042100	Netebekken	201248	216455	DESSELSE NEET	Dessel	baan Retie-Dessel
53042150		199738	215577	DESSELSE NEET	Dessel	250 m stroomopwaarts de monding van de zwarte Neet

55042100		176099	215473	DE DELFTE BEEK	Malle	aan kluisbrug
6		177482	201833	WIMP	Heist-op-den-Berg	/

Tabel 70 Overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten op de verschillende locaties behorende tot het Maasbekken en het Netebekken.

Nummer	Amerikaanse hondsvi	baars	beekprik	bermpje	blankvoorn	blauwbandgrondel	donderpad	driedoornige stekelbaars	kleine modderkruiper	kopvoorn	marm grondel	paling	rietvoorn	riviergrondel	serpeling	snoek	tiendoornige stekelbaars	zeelt	zonnebaars	Totaal aantal vissoorten
92130275			*	*	*	*		*		*		*		*			*	*	*	11
93167150				*				*		*	*			*			*			6
93530117								*									*			2
93530260		*		*	*	*		*		*		*		*	*	*	*			11
93530475	+	+		X	+			X		X	+		*	+	+		*			11
53042100		*	*	*	*		*	*	*			*		*		*	*	*		12
53042150		*	*	*	*		*	*	*			*		*		*	*			11
55042100		*		*			*	*		*		*	*	*		*	*			10
6						*						*		*			*			4

Tabel 71 Effectieve vangst per soort en per staalname in 2016 uitgedrukt in CPUE (in G/100m en N/100m met G=gewicht in g en N=aantal).

Numer		Amerikaanse hondsvi	baars	beekprik	bermpje	blankvoorn	blauwbandgrondel	donderpad	driedoornige stekelbaars	kleine modderkruiper	kopvoorn	marmergrondel	paling	rietvoorn	riviergrondel	serpeling	snoek	tienddoornige stekelbaars	zeelt	zonnebaars	Totaal
9213027	G/100m			76,	56,3	47,	6,7		42		4,2		3237,		276,			7,5	1	114,	3983,8
elektrisch	N/100m			28	25	10	1		33		2		6		65			11	2	10	193
9316715	G/100m				635,8				26,9		22,	12,			188,			3,3			889,7
elektrisch	N/100m				77				28		8	2			17			4			136
9353011	G/100m								32,4									37,9			70,3
elektrisch	N/100m								43									58			101
9353026	G/100m		872		48	672	0,7		17,2		813		1907,		524,	210,9	1560	2,1			13954,3
elektrisch	N/100m		12		11	13	1		16		17		2		184	4	2	3			265
9353047	G/100m				41,9				105,4		420			7,				3,9			578,6
elektrisch	N/100m				5,0				67,0		1,8			0,				3,7			78,4
9353047	G/fuikdag	2,17	4,32		141,0	7,0			13,9		96	6,0			147,	19,1					436,7
fuiken	N/fuikdag	0,25	0,25		15	0,2			6		0,2	1			6,25	0,25					29,5
5304210	G/100m		580,	3,4	109,8			3,4		3,3			657,3		57,5		299,4	0,4			1715,4
elektrisch	N/100m		43	1	56			2		2			6		10		12	1			133
5304215	G/100m		17,5	12,	79,8	161		0,9	2	12,3			737,7		379,		602,3	0,3			2006,8
elektrisch	N/100m		4	2	40	4		1	3	6			4		73		5	1			143
5504210	G/100m		239,		108,9			235,	0,3		473		596,9	8,	560,						6483,6
elektrisch	N/100m		7		14			56	1		13		7	1	63						162
6	G/100m						6,6						112,1		82,2			1,95			202,9
elektrisch	N/100m						3						2,5		12,5			3,5			21,5

*enkel de eerste vangst

Tabel 72 Overzicht van de EQR en hun appreciatie.

Nummer	Waterloop	Waterlichaamnummer	Afvismethode	EQR	Appreciatie
92130275	ABEEK	VL11_133	Elektrisch	0,70	goed
93167150	PRINSENLOOP	L107_859	Elektrisch	0,63	goed
93530117	DOMMEL	L107_855	Elektrisch	0,20	slecht
93530260	DOMMEL	VL05_136	Elektrisch	0,80	goed
93530475	DOMMEL	VL05_136	Elektrisch	0,43	matig
93530475	DOMMEL	VL05_136	Fuiken	0,58	matig
53042100	DESSELSE NEET	L111_717	Elektrisch	0,63	goed
53042150	DESSELSE NEET	L111_717	Elektrisch	0,65	goed
55042100	DE DELFTE BEEK	L107_632	Elektrisch	0,63	goed
6	WIMP	VL05_131	Elektrisch	0,33	ontoereikend

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
WIMP	177482/201833 /		Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2016	blauwbandgrondel	6.00	13.20
WIMP	177482/201833 /		Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2016	paling	5.00	224.20
WIMP	177482/201833 /		Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2016	riviergrondel	25.00	164.50
WIMP	177482/201833 /		Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2016	tiendoornige stekelbaars	7.00	3.90

c) TABEL Afvissing in 2022

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Wimp	177482/201833	/	Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2022	giebel	2.00	276.20
Wimp	177482/201833	/	Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2022	paling	1.00	296.10
Wimp	177482/201833	/	Heist-op-den-Berg	Antwerpen	Netebekken	2022	riviergrondel	6.00	29.90
Wimp	177284/201817	200m SA 6	Herenthout	Antwerpen	Netebekken	2022	blauwbandgrondel	3.00	20.80
Wimp	177284/201817	200m SA 6	Herenthout	Antwerpen	Netebekken	2022	karper	1.00	4563.30
Wimp	177284/201817	200m SA 6	Herenthout	Antwerpen	Netebekken	2022	paling	2.00	160.10
Wimp	177284/201817	200m SA 6	Herenthout	Antwerpen	Netebekken	2022	riviergrondel	5.00	18.60
Wimp	176177/201387	thv Kasteel Herlaar	Herenthout	Antwerpen	Netebekken	2022	giebel	1.00	695.40
Wimp	176177/201387	thv Kasteel Herlaar	Herenthout	Antwerpen	Netebekken	2022	paling	5.00	312.60
Wimp	176177/201387	thv Kasteel Herlaar	Herenthout	Antwerpen	Netebekken	2022	riviergrondel	1.00	4.10